

0120200010

SLUK

Regu CLT / CIH / ITH

Le 30 MARS 2015

N° 0298

Ministerstvo kulture Slovenske republike
sklepi

OSVEDČENIE O ZÁPISIE DO REPREZENTATÍVNEHO ZOZNAMU
NEHMOTNEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA SLOVENSKA

Nazov opisaného práva:

Tradičné bábkárstvo na Slovensku

Právnik vnútornej záležitosti:

Slovenské centrum pre tradičnú kultúru

[Signature]
predseda vlády Slovenskej republiky

[Signature]
minister kulture Slovenskej republiky

Translation of the Certificate concerning the inscription in the Representative List of Intangible Cultural Heritage of Slovakia

Slovak Intangible Cultural Heritage Centre

Ministry of Culture of the Slovak Republic

SLUK -- State Traditional Dance Company

Ministry of Culture of the Slovak Republic

Grants

Certificate concerning the inscription in the Representative List of Intangible Cultural Heritage of Slovakia

Name of the element inscribed

Traditional puppetry in Slovakia

Holder of this certificate:

Slovak Centre of Traditional Culture

Signature

Chairperson of the Expert Commission

Signature

Minister of Culture of the Slovak Republic

Number of the Certificate: KCTLK-RZ-NKDS-2012/010

date of issue: October 24 2013

date of recommendation for the inscription: August 20 2013

Názov prvku:

*Tradičné bábkarstvo
na Slovensku*

Držiteľ osvedčenia:

Slovenské centrum pre tradičnú kultúru

Dátum zápisu: 24. október 2013

číslo osvedčenia: XCTIX-RZNKDS-2012/010

[Signature]
*minister kultúry
Slovenskej republiky*

Translation of the corresponding extract of from the Book of Elements inscribed to Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia

Name of the element inscribed

Traditional puppetry in Slovakia

Holder of this certificate:

Slovak Centre of Traditional Culture

Date of inscription: October 24 2013

Number of the Certificate: KCTLK-RZ-NKDS-2012/010

Signature

Minister of Culture of the Slovak Republic

Identifikačné číslo: KCTLK-RZ-NKDS-2012/10
Výzva na predkladanie nominácií na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Reprezentatívneho zoznamu programov, projektov a aktivít, ktoré najlepšie odrážajú zásady a ciele dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva: august 2012
Predkladateľ: Slovenské centrum pre tradičnú kultúru
Zasadnutie odbornej komisie: 18. 4. 2013
Zasadnutie Rady ministra pre ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva: 20. 8. 2013
Zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska: 24. 10. 2013
NÁZOV PRVKU
Tradičné bábkárstvo na Slovensku
IDENTIFIKÁCIA PRÍSLUŠNÉHO SPOLOČENSTVA (SPOLOČENSTIEV), SKUPINY (SKUPÍN), PRÍPADNE JEDNOTLIVCA (JEDNOTLIVCOV)
OZ SCTK - SC UNIMA - medzinárodná mimovládna organizácia, ktorá združuje ľudí, ktorí prispievajú k rozvoju bábkarského umenia; Teatro Carnevalò v Bratislave, Marionetové divadlo Tyjátr v Nitre - bábkové divadlá ktoré svojou činnosťou nadväzujú na tradície bábkárstva na Slovensku. - Mesto Banská Bystrica podieľa sa na organizácii festivalov Anderleho Radvaň a Bábkarská Banská Bystrica - OZ Modranská beseda organizuje festival Rozprávková Modra - OZ Habakuky - organizuje stálu bábkarskú scénu v areáli Habakuky na Donovaloch.
GEOGRAFICKÁ LOKALIZÁCIA A ROZSAH PRVKU
Prvé zmienky o účinkovaní bábkarov na Slovensku sú zo 17.-18. storočia (Bratislava, Košice, Banská Bystrica). Na začiatku 20. storočia je už bábkárstvo rozšírené po celom Slovensku. Najznámejšie rodiny sú: Stražanovci st. (Teplička nad Váhom), Stražanovci ml. (Bratislava), Anderlovci (Radvaň), Nosálekovci (Myjava), Kunikovci (Tr. Teplá), Sajkovci (Štúrovo), Fábryovci (Nové Zámky), Dubskí (Nitra) Čibalo (Malacky), Prešinskí (Komjatice). Najznámejšie rezbárske dielne v ktorých sa vyrábali bábkavy boli v Banskej Hodruši, Liskovej, Štiavnických Baniach a v Rajci. V súčasnosti je vďaka amatérskym i profesionálnym bábkarom jav rozšírený po celom Slovensku.
IDENTIFIKÁCIA A DEFINÍCIA PRVKU
Oblasť (oblasti), ktoré prvok reprezentuje:
☒ ústne tradície a prejavy, vrátane jazyka ako prostriedku nehmotného kultúrneho dedičstva ☒ interpretačné umenie ☒ spoločenské praktiky (zvyky), rituály a slávnostné udalosti ☒ poznatky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom ☒ tradičné remeslo ☐ iné
Popis prvku:
Tradičné bábkárstvo na Slovensku predstavuje neoddeliteľnú súčasť domácej divadelnej a literárnej tradície. Pôvodní nositelia tohto prvku boli rodiny kočovných bábkarov, ktorí sa profesionálne živili divadelnou produkciou. Napriek tomu môžeme tradičné bábkárstvo vnímať aj ako významný prejav tradičnej ľudovej kultúry. Pôvodný repertoár bábkarov ktorý do Európy priniesli potulní komedianti z Talianska, Anglicka a Nemecka v slovenskom prostredí prechádzal procesom folklorizácie a postupne sa do jednotlivých hier dostávali domáce jazykové i tematické prvky. K najznámejším patria napríklad komické postavy Gašparka a kmotrov – sedliakov Škrhola a Trčku. V prvej polovici 20. storočia sa na Slovensku živilo bábkárstvom niekoľko desiatok rodín (Stražanovci, Anderlovci, Nosálekovci, Sajkovci, Fábryovci, Dubskí...) ktoré svoje znalosti, zručnosti, praktiky, prejavy, ale aj predmety (bábkavy, scény, maringotky) odovzdávali z generácie na generáciu. Pokračovatelia k tejto tradícii pristupujú s úctou, identifikujú sa s ňou a považujú ju za hodnotnú súčasť svojej identity a svojho dedičstva. Tradičné bábkárstvo napriek ideologickým pokusom o jeho likvidáciu v 50. rokoch 20. storočia je stále živou súčasťou nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

Representative List of Intangible Cultural Heritage of SLOVAKIA

Nositelia prvku:
Nositelmi prvku sú: - členovia rodín starých bábkarov, ktorí dodnes vo svojich rodinných archívoch uchovávajú množstvo artefaktov (fotografií, textov, bábok, dokumentov) o histórii prvku, vrátane súkromných zbierok bábok (Anderlovci, Stražanovci). Tradičné bábkarstvo považujú sa súčasť vlastnej identity a svojho kultúrneho dedičstva. - bábkoherci, scénický výtvarníci, výrobcovia bábok a ďalší umelci; Tradičné bábkarstvo je pre nich neustálym zdrojom inšpirácie a nových interpretácií a bábkové divadlo je ich profesionálnym zamestnaním. - bábkarí, ktorí sa vo svojich predstaveniach cielene snažia o pokračovanie tradičného bábkarstva (napr. Teatro Carnevalo, Tyjátr). - umenovedci, teatroológovia, literárni vedci, vysokoškolskí pedagógovia. - Oficiálne inštitúcie, ktoré v rámci svojej činnosti zodpovedajú aj za uchovávanie artefaktov poznatkov a vedomostí o prvku. Napr. Múzeum bábkarských kultúr a hračiek Modrý Kameň, SNM v Bratislave, Literárne a hudobné múzeum ŠVK v Banskej Bystrici, Ústav etnológie SAV, Divadelný ústav, Matica Slovenská, VŠMU a ďalšie.
Existuje nejaká časť prvku, ktorá nie je zlučiteľná s existujúcimi medzinárodnými nástrojmi upravujúcimi ľudské práva, s požiadavkami vzájomnej úcty medzi spoločnosťami, skupinami a jednotlivcami alebo s trvalo udržateľným rozvojom ?
nie
PRÍSLUŠNÝ ORGÁN (ORGÁNY), KTORÝ SA PODIEĽA NA OCHRANE PRVKU
Názov orgánu: Slovenské centrum pre tradičnú kultúru Meno a titul kontaktnej osoby: Juraj Hamar Adresa: Starhradská 12, 851 05 Bratislava Tel. číslo: 0905505585 e-mail: juraj.hamar@chello.sk
ÚČASŤ A SÚHLAS SPOLOČENSTVA V NOMINAČNOM PROCESE
Účasť dotknutých spoločností, skupín a jednotlivcov na nominačnom procese:
Účasť dotknutých spoločností, skupín a jednotlivcov (SCTK, LHM ŠVK, mesto Banská Bystrica, Priatelia starého divadla, SC UNIMA, OZ Habakuky, divadlo Tyjátr, divadlo Teatro Carnevalo, Juraj Hamar, Ivan Gontko) na nominačnom procese bola najmä v záverečnej fáze prípravy nominačného spisu na zápis do reprezentatívneho zoznamu veľmi aktívna. Každé dotknuté spoločnosť, skupina aj jednotlivci boli oboznámení s princípmi a významom nielen Reprezentatívneho zoznamu, ale aj s Dohovorom UNESCO o nehmotnom kultúrnom dedičstve ľudstva. Vo svojich aktivitách budú pokračovať aj v prípade neúspechu pri zápise prvku do zoznamu.
Organizácia (-ie) alebo zástupca (-ovia) dotknutého spoločnosti:
Meno a titul kontaktnej osoby: Doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc. Adresa: Starhradská 12, 851 05 Bratislava Tel. číslo: 0905505585 e-mail: juraj.hamar@chello.sk iné relevantné informácie:
Meno a titul kontaktnej osoby: Slovenské centrum UNIMA, Ivan Gontko, predseda Adresa: Rudnayovo nám. 12 e-mail: gogo@homo.sk
Meno a titul kontaktnej osoby: Mesto Banská Bystrica, Mgr. Peter Gogola, primátor Adresa: Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica e-mail: primator@banskabystrica.sk
Meno a titul kontaktnej osoby: Modranská beseda Agáta Petrakovičová, bábkarica, organizátorka festival Rozprávková Modra Adresa: Štúrova 91 900 01 Modra

**Representative List of Intangible
Cultural Heritage of SLOVAKIA**

e-mail: agata.petrankovicova@gmail.com   Meno a titul kontaktnej osoby: OZ Habakuky Pavol Hadač, herec, režisér, výtvarník a predseda Adresa: Kollárova 48 974 01 Banská Bystrica e-mail: habakuky@habakuky.eu   Meno a titul kontaktnej osoby: Priatelia Starého divadla Mgr. Ladislav Tischler, podpredseda Adresa: OZ Farská 42, 949 01 Nitra   Meno a titul kontaktnej osoby: Tradičné bábkové divadlo Tyjáter Ivan Gontko, princípál Adresa: Farská 42 949 01 Nitra e-mail: gogo@homo.sk
DOKUMENTÁCIA
Priložená dokumentácia
• 15-20 historických i súčasných fotografií s vysokým rozlíšením s podrobným popisom • postúpenie (-ia) práv súvisiacich s fotografiami • Video (DVD) • postúpenie (-ia) práv súvisiacich s video záznamom
Najdôležitejšie publikované referencie:
CESNAKOVÁ-MICHALCOVÁ, Milena. Česko-slovenská bábková hra o Faustovi. In Slovenské divadlo, 1979, roč. 27, č. 1, s. 131-140.   GREGOROVÁ, Hana. Faust v lútkovom. In Loutkář, 1928, roč. 15, č. 3-4, s. 63-64.   HAMAR, Juraj. Ľudové bábkové divadlo a bábkar Anton Anderle. Bratislava 2008.   HAMAR, Juraj. Hry ľudových bábkarov Anderlovcov z Radvane. Bratislava 2010.   HAMAR, Juraj. Ľudové bábkové divadlo v Európe. Bratislava 2010.   HAMAR, Juraj. Ľudové bábkové divadlo v zbierke Antona Anderleho. In Remeslo, umenie, dizajn, 2008, roč. 9, č. 3, s. 34-39.   HLEDÍKOVÁ-POLÍVKOVÁ, Ida. Komedianti – kočovníci – bábkar. Bratislava 2006.   KNÍŽÁK, Milan. Encyklopedie výtvarníku loutkového divadla v Českých zemích a na Slovensku od vystopovateľnej minulosti do roku 1950. Praha 2006.   Loutkář. Desiat rokov lútkárstva na Slovensku. 1928, roč. 15, č. 2-3.   LUTHER, Daniel. Welt der Puppen. Kittsee 1992.   LUTHER, Daniel. Ľudové divadlo. In Slovensko: Európske kontexty ľudovej kultúry. Bratislava 2000, s. 237-259.   Mc CORMICK, John – PRATASIK, Bennie. Popular puppet theatre in Europe, 1800-1914. Cambridge 2004.   PAËRL, Hetty. Heerekrintjes. Gaade, Veenendaal 1987.   PREDMERSKÝ, Vladimír. Dejiny bábkového divadla na Slovensku do roku 1950. Praha 1985.   PREDMERSKÝ, Vladimír. Príspevok k dejinám slovenského bábkového divadla do roku 1945. Bratislava 1966.   ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv-Kazimír. Listy Štefana a Ďura Pinku. Bratislava 2007.   ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv-Kazimír. Žarty a rozmary. Bratislava 2007.   ŽABKOVÁ, Soňa. Tradície bábkarstva na Slovensku. In Knížnica, 2006, roč. 7, č. 9, s. 60-69.   ŽABKOVÁ, Soňa. Významné osobnosti v dejinách bábkarstva v Banskej Bystrici. In Banská Bystrica – osobnosti v dejinách mesta. Banská Bystrica 2001, s. 168-175.
KONTAKTNÉ INFORMÁCIE
Predkladateľ/predkladatelia návrhu:
Slovenské centrum pre tradičnú kultúru
Kontaktná osoba pre korešpondenciu:

**Representative List of Intangible
Cultural Heritage of SLOVAKIA**

Priezvisko: Hamar

Meno: Juraj

Inštitúcia/pozícia: Slovenské centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, predseda

Adresa: Starhradská 12, 851 05 Bratislava

tel. číslo: 0905505585

e-mail: juraj.hamar@chello.sk

iné relevantné informácie:

Representative List of Intangible
Cultural Heritage of SLOVAKIA

Identification Number: KCTLK-RZ-NKDS-2012/10
Call for nomination for inscription to the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia and the Representative List of the Programs, Projects and Activities, which best reflect the principles and objectives of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage: August 2012
Proposal by: Slovak Centre of Traditional Culture
Committee of Experts meeting: 18. 4. 2013
The Council of Ministry of Culture for Safeguarding of ICH: 20. 8. 2013
Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia: 24. 10. 2013
NAME OF THE ELEMENT
Traditional Puppetry in Slovakia
IDENTIFIKATION OF THE COMMUNITY/IES, GROUP(S) OR, IF APPLICABLE, INDIVIDUAL(S) CONCERNED
OZ SCTK - SC UNIMA – international NGO, association of people contributing to the development of the puppetry; Teatro Carneval in Bratislava, Marionetové divadlo Tyjatr in Nitra – puppet theatres, through their activities they follow the traditional puppetry in Slovakia. – The city of Banská Bystrica participates on the organisation of the festivals Anderleho Radvaň and Bábkarská Banská Bystrica - OZ Modranská beseda organises the festival Rozprávková Modra - OZ Habakuky – organises a permanent puppetry scene in the Habakuky campus in Donovaly.
GEOGRAPHICAL LOCATION AND RANGE OF THE ELEMENT
Puppeteers were first mentioned in Slovakia in the 17 th and 18 th centuries (Bratislava, Košice, Banská Bystrica). At the beginning of the 20 th century puppetry expanded all over Slovakia. The most known families are: Stražanovs older (Teplička nad Váhom), Stražanovs younger (Bratislava), Anderlovs (Radvaň), Nosáleks (Myjava), Kunikovs (Tr. Teplá), Sajkovs (Štúrovo), Fábrys (Nové Zámky), Dubskýs (Nitra), Čibalos (Malacky) and Prešinskýs (Komjatice). Well known carvers' workshops producing puppets used to be situated in Banská Hodruša, Lisková, Štiavnické Bane and Rajec. In the present time the puppet theatre spread all over Slovakia, foremost due to the amateur and professional puppeteers.
IDENTIFICATION AND DEFINITION OF THE ELEMENT
Domain(s) manifested by the element:
☒ oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage ☒ performing arts ☒ social practices, rituals and festive events ☒ knowledge and practices concerning nature and the universe ☒ traditional craftsmanship ☐ other(s)
Description of the element:
Traditional puppetry in Slovakia is an inherent part of vernacular theatrical and literary tradition. Initially it was promoted by families of nomadic puppeteers who made their living by performance of theatrical plays. However, traditional puppetry could be considered an important expression of traditional folk culture. In Slovak milieu, the traditional repertoires based on imported European patterns (Italy, England, Germany) underwent a rapid process of folklorisation. They were enriched by specific local linguistic and thematic elements and developed their own typology of personages – the best known comic characters of Gašparko and codgers-peasants Škrhola and Trčko, as well as artistic interpretation of puppets. In the first half of the 20 th century in Slovakia several dozens of families earned their living with puppetry (Stražans, Anderles, Nosáleks, Sajkas, Fábrys and Dubskýs...).

Representative List of Intangible Cultural Heritage of SLOVAKIA

Their knowledge, skills, expressions of their art as well as the material objects (puppets, scenes and caravans) have been transmitted from generation to generation. Their heirs continue in the activities, identify with the tradition and value the heritage. In spite of various ideological attempts to eliminate the element in 1950ies, the traditional puppetry is still a vivid part of the ICH of Slovakia.

Bearers and practitioners of the element:

The bearers and practitioners of the elements are the members of the puppeteers' families. Till today they preserve in their family archives many artefacts (photographs, texts, puppets, other documents) related to the history of the element, including the private collections of puppets (Anderles, Stražans). The traditional puppet theatre is considered a part of their own identity and ICH also by puppet players, artists puppet producers and various other artists; The traditional puppetry is a permanent source of inspiration and new interpretations, the puppet theatre became a profession; Puppeteers consciously concentrating on the traditional way in their performances (Teatro Carnevalo, Tyjáter); scholars of fine arts, teatrologists, literary scientists, university professors and many others concentrating on this issue. – Official institutions involved in the safeguarding of the artefacts related to the element: f. e. Múzeum bábkarských kultúr a hračiek Modrý Kameň, SNM in Bratislava, Literárne a hudobné múzeum ŠVK in Banská Bystrica, Ústav etnológie SAV, Divadelný ústav, Matica Slovenská, VŠMU and more.

Is there any part of the element that is not compatible with existing international human rights instruments or with the requirement of mutual respect among communities, groups and individuals, or with sustainable development?

no

COMPETENT BODY(IES) INVOLVED IN SAFEGUARDING OF THE ELEMENT

Name of the body: Slovak Centre of Traditional Culture

Name and title of the contact person: Doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc., chair

Address: Starhradská 12, 851 05 Bratislava

Telephone number: : ++421 905 505 585

E-mail address: juraj.hamar@chello.sk

Other relevant information:

COMMUNITY PARTICIPATION AND CONSENT IN THE NOMINATION PROCESS, FREE, PRIOR AND INFORMED CONSENT TO THE NOMINATION:

Participation of communities, groups and individuals concerned in the nomination process:

Participation of communities, groups and individuals concerned (SCTK, LHM ŠVK, The city of Banská Bystrica, Priatel'ia starého divadla, SC UNIMA, OZ Habakuky, divadlo Tyjáter, divadlo Teatro Carnevalo, Juraj Hamar, Ivan Gontko) on the nomination process was very active foremost in the final phase very active. The communities as well as the groups and individual concerned were informed about the principles and the significance not only of the Representative List, but also the UNESCO Convention 2003. They will continue in their activities also in a case, when the inscription of the nominated element will not be successful.

Concerned community organization(s) or representative(s):

Name and title of the contact person: Slovak Centre of Traditional Culture, Doc. Mgr. Juraj Hamar, CSc., chair

Address: Starhradská 12, 851 05 Bratislava

Telephone number: ++421 905 505 585

E-mail address: juraj.hamar@chello.sk

Other relevant information:

Representative List of Intangible Cultural Heritage of SLOVAKIA

Name and title of the contact person: Slovak Centre UNIMA, Ivan Gontko, chair

Adress: Rudnayovo nám. 12

E-mail address: gogo@homo.sk

Name and title of the contact person: The city of Banská Bystrica, Mgr. Peter Gogola, mayor

Adress: Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica

E-mail address: primator@banskabystrica.sk

Name and title of the contact person: Modranská beseda Agáta Petrakovičová, puppeteer, organizer of the festival Rozprávková Modra

Adress: Štúrova 91 900 01 Modra

E-mail address: agata.petrakovicova@gmail.com

Name and title of the contact person: OZ Habakuky Pavol Hadač, civic association chair, actor, director, artist

Adress: Kollárova 48 974 01 Banská Bystrica

E-mail address: habakuky@habakuky.eu

Name and title of the contact person: OZ Priatelia Starého divadla Mgr. Ladislav Tischler, civic association vice chair

Adress: Farská 42, 949 01 Nitra

Name and title of the contact person: Tradičné bábkové divadlo Tyjátr Ivan Gontko, principal

Adress: Farská 42 949 01 Nitra

E-mail address: gogo@homo.sk

DOCUMENTATION

Appended documentation:

- 15-20 historical and recent photographs in high definition and detailed description
- cession(s) of rights corresponding to the photos
- Video (DVD)
- cession(s) of rights corresponding to the video recording

Principal published references:

CESNAKOVÁ-MICHALCOVÁ, Milena. Česko-slovenská bábková hra o Faustovi. In Slovenské divadlo, 1979, roč. 27, č. 1, s. 131-140.

GREGOROVÁ, Hana. Faust v lútkovom. In Loutkář, 1928, roč. 15, č. 3-4, s. 63-64.

HAMAR, Juraj. Ľudové bábkové divadlo a bábkár Anton Anderle. Bratislava 2008.

HAMAR, Juraj. Hry ľudových bábkárov Anderlovcov z Radvane. Bratislava 2010.

HAMAR, Juraj. Ľudové bábkové divadlo v Európe. Bratislava 2010.

HAMAR, Juraj. Ľudové bábkky v zbierke Antona Anderleho. In Remeslo, umenie, dizajn, 2008, roč. 9, č. 3, s. 34-39.

HLEDÍKOVÁ-POLÍVKOVÁ, Ida. Komedianti – kočovníci – bábkari. Bratislava 2006.

KNÍŽÁK, Milan. Encyklopedie výtvarníků loutkového divadla v Českých zemích a na Slovensku od vystopovatelné minulosti do roku 1950. Praha 2006.

Loutkář. Desat' rokov lútkárstva na Slovensku. 1928, roč. 15, č. 2-3.

LUTHER, Daniel. Welt der Puppen. Kittsee 1992.

LUTHER, Daniel. Ľudové divadlo. In Slovensko: Európske kontexty ľudovej kultúry. Bratislava 2000, s. 237-259.

Mc CORMICK, John – PRATASIK, Bennie. Popular puppet theatre in Europe, 1800-1914. Cambridge 2004.

Representative List of Intangible Cultural Heritage of SLOVAKIA

PAĚRL, Hetty. Heerekrintjes. Gaade, Veenendaal 1987.
PREDMERSKÝ, Vladimír. Dejiny bábkového divadla na Slovensku do roku 1950. Praha 1985.
PREDMERSKÝ, Vladimír. Príspevok k dejinám slovenského bábkového divadla do roku 1945. Bratislava 1966.
ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv-Kazimír. Listy Štefana a Ďura Pinku. Bratislava 2007.
ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv-Kazimír. Žarty a rozmary. Bratislava 2007.
ŽABKOVÁ, Soňa. Tradície bábkarstva na Slovensku. In Knižnica, 2006, roč. 7, č. 9, s. 60-69.
ŽABKOVÁ, Soňa. Významné osobnosti v dejinách bábkarstva v Banskej Bystrici. In Banská Bystrica – osobnosti v dejinách mesta. Banská Bystrica 2001, s. 168-175.

CONTACT INFORMATION

Proposal by:

Slovak Centre of Traditional Culture

Contact person:

Family name: Hamar

Given name: Juraj

Institution/position: Slovak Centre of Traditional Culture, chair

Address: Starhradská 12, 851 05 Bratislava

Telephone number: ++421 905 505 585

E-mail address: juraj.hamar@chello.sk

Other relevant information:

Traditional puppetry in Slovakia

Traditional puppetry in Slovakia is an integral part of our cultural and historical heritage. Its roots go back to the 17th and 18th centuries, when it was practiced by families of peasant puppeteers who made their living by performing of theatrical plays. However, traditional puppetry could be considered an important expression of traditional folk culture. In Slovakia, the original puppetry tradition is represented by various genres, such as the puppet shows of folk festivals. They were enriched by specific local legends and historical characters and developed their own typology of characters and specific interpretations of puppets. The most famous puppets are: Gaspárko and Tereza, Gaspárko and Tereza, Gaspárko and Tereza.

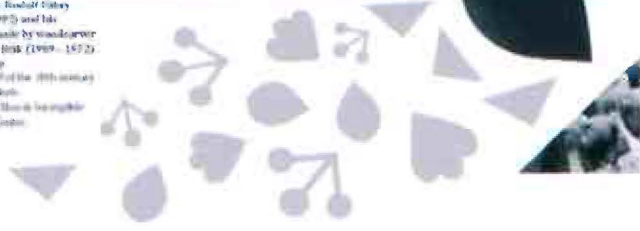

Puppetry never disappeared in Slovakia. In the 17th and 18th centuries, the end of the 19th century and the beginning of the 20th century puppetry expanded all over Slovakia due to itinerant troupes of folk. In particular, puppetry was represented by theatrical families: Strážovská, Ančovičová, Štefániková, Štefánik, Füleková, Dobšinská and others. Traditional puppetry still belongs to vital parts of our national cultural heritage in Slovakia.

Jana Ančovičová (1914 - 2000) during the Folklore Festival in Myjava
 Author of Slovak folk songs, Slovak songs
 Helena Štefániková
 Author of Slovak folk songs, Slovak songs
 The puppets of Gaspárko (author unknown), Gaspárko and Tereza from 1920 (author František Dobšinský), private collection of Jana Ančovičová (2012)
 Helena Štefániková
 Author of Slovak folk songs, Slovak songs

Puppetry Festival (1914 - 1992) and his puppets made by woodcarver František Dobšinský (1869 - 1922).
 Gasa Pong (second half of the 19th century)
 Jana Ančovičová
 Author of Slovak folk songs, Slovak songs

Traditional puppetry in Slovakia

TRADIČNÉ BÁBKARSTVO NA SLOVENSKU

KCTLK-RZ-NKDS-2012/010

Rok prijatia: 2013

Predkladateľ: Slovenské centrum pre tradičnú kultúru

Tradičné bábkarstvo na Slovensku predstavuje neoddeliteľnú súčasť domácej divadelnej a literárnej tradície. Pôvodní nositelia tejto tradície boli rodiny kočovných bábkarov, ktorí sa profesionálne živilí divadelnou produkciou. Napriek tomu môžeme tradičné bábkarstvo vnímať aj ako významný prejav tradičnej ľudovej kultúry. Pôvodný bábkarský repertoár vychádzajúci z európskych importovaných vzorov prechádzal v slovenskom prostredí veľmi skoro procesom folklorizácie a obohacoval sa nielen o špecifické domáce jazykové a tematické prvky, ale i vlastnú typológiu postáv a výtvarné poňatie bábok. Tradičné bábkarstvo je stále živou súčasťou nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5>

TRADITIONAL PUPPETRY IN SLOVAKIA

KCTLK-RZ-NKDS-2012/010

Inscription: 2013

Proposal by: Slovak Centre of Traditional Culture

Traditional puppetry in Slovakia is an inherent part of vernacular theatrical and literary tradition. Initially it was promoted by families of nomadic puppeteers who made their living by performance of theatrical plays. However, traditional puppetry could be considered an important expression of traditional folk culture. In Slovak milieu, the traditional repertoires based on imported European patterns underwent a rapid process of folklorisation. They were enriched by specific local linguistic and thematic elements and developed their own typology of personages and artistic interpretation of puppets. Traditional puppetry still belongs to vital parts of immaterial cultural heritage in Slovakia.

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5953>

Rozhodnutie 2012

Rozhodnutie o zápise do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vyhlásilo v auguste roku 2012 výzvu na predkladanie nominácií na zápis do *Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska* a do *Reprezentatívneho zoznamu programov, projektov a aktivít, ktoré najlepšie odrážajú zásady a ciele dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva*.

V zmysle štatútu Reprezentatívneho zoznamu a v súlade s Organizačným a rokovacím poriadkom odbornej komisie pre posudzovanie návrhov na zápis do Reprezentatívneho zoznamu sa uskutočnil výber prvkov. **V stanovenom termíne bolo prihlásených 9 návrhov do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva a 1 návrh do Reprezentatívneho zoznamu programov, projektov a aktivít, ktoré najlepšie odrážajú zásady a ciele dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva.**

Odborná komisia posúdila všetky navrhované prvky a na svojom zasadnutí dňa 18. 4. 2013 rozhodla o zaradení nasledovných prvkov do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska:

Decision 2012

Decision about the inscription to the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia

In August 2012 the Ministry of Culture of Slovak Republic announced the call for nomination for inscription to the *Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia* as well as to the *Representative List of the Programs, Projects and Activities, which best reflect the principles and objectives of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage*.

The selection of the elements was made in the sense of the Statute of the Representative List and in line with the Rules of organisation and procedure of the Expert Committee for examination of the nominations to the Representative List. **Till the closing date 9 nominations were submitted to the Representative List of Intangible Cultural Heritage as well as 1 nomination to the Representative List of the Programs, Projects and Activities, which best reflect the principles and objectives of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage.**

The Committee of Experts on its meeting on 18 April 2013 examined all of the nominated elements and decided to inscribe following elements on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Slovakia:

<http://www.ludovakultura.sk/index.php?id=5951>